

Till Lunds kommun och VA SYD från de boende i Håstad

2010 fastslog FN:s generalförsamling att alla människor har rätt till rent vatten.

Vi boende i Håstad skriver till er då vi inte har säker tillgång till rent vatten i nuläget. Lunds kommun och VA-Syd är ansvariga för att tillgodose detta enligt Lag (2006:412) 6§. Under en lång tid har vi boende fått veta att det är "högprioriterat" att koppla in byn till det kommunala vattnet. Trots det har inkopplandet ständigt skjutits på framtiden. Nyligen har vi erfarit att detta skjutits upp till färdigställande 2024. Vi som lever i byn har med anledning av detta gjort en undersökning av vilka problemen är och utifrån svaren skriver vi till er. Av de 53 hushållen (51 fast boende) har 42 besvarat enkäten. Utifrån svaren och samtal med de boende i byn vill vi framföra nedanstående till er.

Majoriteten av de hushållen i byn har grunda brunnar. Runt byn finns ett väl utvecklat modernt jordbruk. Baserat på individuella vattenprover kan vi konstatera att flera hushåll har direkt otjänligt grundvatten. Problem finns med flera farliga/oönskade ämnen så som exempelvis e-coli/coliforma bakterier, svavel, fosfat och kalk. Den brunn i byn som är referensbrunn för VA SYD har Totex, vilket inte visar sig på vanliga vattenprover. Flera brunnar sinar under perioder, några hushåll har tvingats borra ny brunn p.g.a. detta. För att hantera de farliga ämnena har majoriteten av byns hushåll olika typer av vattenfilter.

Den situation som vi bybor lever i idag leder till oro. Vi är oroliga för att bli sjuka p.g.a. de hälsovådliga ämnena. Flera personer i byn har konstaterat sjukdomsproblematik som kan härledas till vattnets kvalitet, främst magproblem. I byn bor många barn och en del äldre. Flera boende är oroliga för de långsiktiga effekterna. Utöver oron för hälsan finns en oro för ekonomiska konsekvenser. Med extremt höga halter av kalk i vattnet riskerar rör och vitvaror att gå sönder mycket tidigare än normalt. En vattenläcka inne i ett hus riskerar dessutom att leda till stora följdkostnader. Många hushåll har valt att inte heller uppgradera rör och vitvaror i väntan på det utlovade vattnet. Detta gör att riskerna för att något ska gå sönder är än större. Att kommunen, genom VA SYD, inte heller kommunicerat tydligt och kontinuerligt med de boende i byn gör att flera boende upplever att "de bryr sig inte om oss".

Under den tid som vi fortsatt inte har kommunalt vatten är många i byn hänvisade till att köpa dricksvatten inne i Lund och köra det hem. Några av byborna duschar på jobbet för att slippa lukta svaveldoftande vatten. Vi byter rör och vitvaror oftare än andra och förbrukar vattenfilter och salt för rening. En uppgradering till kommunalt vatten vore definitivt ett steg mot en bättre miljö

Vi i Håstad vill därför att ni tillsammans:

- Tillsäker att det kommunala vattnet kopplas in snarast – inte om 4 år.
- Bekostar och tar prover i brunnarna på samtliga hushåll så att inga hushåll använder otjänligt vatten.
- Betalar för installation av filter tillfälligt, från nu fram tills att kommunalt vatten är indraget. Filter som täcker alla de problem som vattenproverna visar finns.
- Tydligt kommunicerar när vattnet kommer kopplas in.
- Tydligt och kontinuerligt kommunicerar med oss kring vad som händer i projektet.

Åsa Macario, asamacario@yahoo.se

Magdalena Andersson, magdalena.andersson@gmail.com

Andreas Rubenson, andreas.emmanuel.rubenson@gmail.com